

Bencsik Orsolya

Modelljeim a szabadban

Jön Kuku, veri az ajtót. Úgy csinállok, mintha nem lennék itthon. Nem kell csöndben maradnom, úgysem hall. A lényeg, hogy ne lásson fényt, mozgó árnyat. A szobában vagyok, fekszem a franciaágyon és olvasok, pedig Imrének azt mondtam, ma is írni fogok. Nem mintha Imre valóban olvasna engem, sőt lehet, hogy nem is olvas kortárs magyar prózát, csak képben van pár névvel. Anna barátnőm Pszichomókusnak hívja, Gábor haverom időnként Inkompetens Sarlatánnak, időnként Perverznek, én maradok az Imrénél. A terápián mindig megkérdezi, erről az íróról vagy amarról mi a véleményem. Szakmailag, természetesen. De legtöbbször rossz nevet mond, például Vámos Miklósét, akit én speciel egyáltalán nem olvasok, viszont az igaz, hogy Vámos Miklós lehetőséget teremt arra, hogy elmeséljem Imrének, Tolnai Ottóért például miért rajongok. Imre persze nem ismeri a vajdasági magyar irodalmat (leszámítva a szadista hajlamú Csáth Gézáét és a kokainista Kosztolányi Dezsőt), viszont szívesen meghallgat, nem értetlenkedik, nem vág közbe, amikor az *árvacsáth*-tal való találkozásomról beszélek, vagy Bori Imre egyik könyvének a borítóját (*Varázslók és mákvirágok*) festem le. Hajladozó, meztelen lánykoszorú. Őt egyforma, szőrtelen, rózsaszín test. Gömbölyűiek, mintha hiányozna belőlük a csont. A négy azonos, ritmikusan elmozduló vörös konty közül egy szőke, borzas hajkorona tűnik ki. De amikor anyámat, a nővéretem, a mamát és a dédmamát hozom fel témául, Imre nem figyel. A családomról már elég sok kispróza született, ha jobban belegondolok, szinte kizárólag csak róluk írtam, éppen ezért jobb lett volna már vagy húsz évvel ezelőtt szembesülnöm azzal, hogy anyámék ilyen unalmasak. Unalmasak, de nem álmosítóak. Olyan unalmasak, mint András, a komoly párkapcsolatom, akiről viszont mind ez ideig, talán szerencsémre, nem írtam. A kispolgárok. Természetesen a minirózsákat fotózó, nyugdíjas apámmal az élen, aki a már meghalt tatámról, serényen ontja magából a jobbnál jobb szépprózasorokat.

Imrére a disszertációíráskom közben, 2018. július 14-én, a neten találtam rá, és hát lássuk be, szegénynek fogalma se volt arról, hogy mibe csöppen. Ahogy nekem meg arról nem volt, hogy kit válasszak. Miközben az Európa Kiadó *Küldj egy jelet* slágerét dúdoltam magamban, a Google őt dobta ki első találatként. Egy kissé megfáradt ötvenest, egy szociális szorongót, aki sokat ingázik (Gábor haverom szerint haknizik) Budapest és a vidék között. A flegma pszichomókust, az inkompetens sarlatánt, a cvikkeres perverzt, aki ismeri Vámos Miklós, de nem ismeri Tolnai Ottó nevét, és aki azt mondja, írjam le az álmaimat. Rippl-Rónai

kukoricás festésmódjával, a technika leplezetlen voltával, a dekoratív külsőségre koncentrálva, ami ugyanakkor lehúti az élet melegét. Én meg azt válaszolom neki, hogy rá kell döbennem, szeretem, ha megmondják, miről írok. De most nincs miről, mert semmit se álmodtam, sőt alig aludtam, egész éjjel András horkolását hallgattam. Úgyhogy ébredés óta a bevetetlen franciaágyban fekszem, csak pisilni és enni kelek fel. A kiálló rugók nyomják a meztelen fenekemet, a keményfedeles, vaskos könyv sarkai szúrják a meztelen mellkasomat. Kuku dübörög, nem tágít, tudom, hogy a burjánzó, rózsaszín verbénák mellett állva lesi, várja feltűnni a sziluettemet. Csak nehogy napszúrást kapjon! Ilyenkor, háromkor épp odatűz a nap, a délelőtt még éltető sugarak most már nagy erővel sütik, égetik a bejáratomat és az ott szobrozó, egyre feszültebb Kuku kopasz, öregecske fejét. Pirosodó kobakját, ami többre nem, csak arra való, hogy egy fiatal kéz barackot nyomjon rá.

Nem akarok felöltözni, nem akarok Kukuval beszélni, mert soha nem értem, mit mond. Mindig jön és idegesít. Elkap a kapuban, a lépcsőházban, a gangon, elkap, és már nyomulna is be a lakásomba. A huszencöt négyzetméternyi személységbe: ahol előszoba sincs, hanem rögtön a konyhába, a mosogatótálcába és a vízcsapba futsz bele. Ha beengedném, Kuku a forró fejét rögtön a csap alá nyomhatná, persze ha odaférne a sok mosatlantól. Talán Imrének mégiscsak írhatnék ma egy tüzes színű, brutális formaszervezetű álmot! Kuku piros, gömbölyű feje a piszkos edények, tányérok között, folyik rá a víz. Én oldalt, meztelenül, borzas szőke hajjal. A nyitott bejárati ajtón a konyhába dől be a délutáni sárga fény. Imre amúgy ismeri Kukut, sokat meséltem neki róla. Például arról, hogy mi az úristent akarhat tőlem. Vajon szemrevételezni akarja, hogyan élek? Le akar szidni? Valami bizalmas információt akar közölni velem? Prózát, verset, kis magyar realista drámát ír? Vagy tetszem neki? Imre azt is tudja, hogy Kuku látja, egész nap egyedül vagyok. Azt viszont már nem, ahogy meztelenül az ágyban olvasok. Imre érdeklődése kiterjed Kukunéra, mert van Kukuné, egy mindenki számára roppant szimpatikus, drága asszony, akivel a többi szomszéd szerint Kuku harminc éve nagy boldogságban él együtt. Szerintem Imre, a megfáradt ötvenes a kissé kényelmetlen tonettszékében ülve azt gondolja, ez egy ménage á trois. Pedig az az igazság, hogy engem már attól elfog a rosszullét, ha csak meghallom, Kuku kint nyüszít az udvaron. Olyankor sunyítás van, és egész nap bent maradok a dohszagú, penészes falak között, csak nehogy összefussak vele. Ha a gangon bámészkodik, háttal a lakásoknak, alamuszi módon elsurranok mögötte. A legtöbb esetben ilyenkor észre sem vesz. Nemcsak Imre, András is tudja, hogy megütközést vált ki belőlem, ahogy nyöszörög. Ahogy erőlködik. Kuku, a béna, megkötözött, de szerelmes állat. Az ideális álm-gobelinterv. Egy erőteljes duzzadó, követelőző férfipaca, aki megzavarja az évek óta tartó, egész napos sziesztaimat. A viszolygást keltő, süketnéma projektum, aki hozzám beszél, de egy üzenete sem ér el. Kuku, akitől hánynom kell, és mégis a terápiák kitüntetett beszéd tárgya. Vámos és Tolnai, a kokainista Kosztolányi, a szadista hajlamú Csáth vagy a dekadens, a perverz és az epigon Rippl-Rónai mellett, burjánzó rózsaszín verbénák társaságában meg egy mosogatócsap alatt ábrázolva, vastag kontúrok közé helyezett kisebb-nagyobb színkockákba írva. Kuku talán maga is

tudja önmagáról, nem egy dekoratív külsőség. Hogy egy brutális formaszerkezet. Kezemben lapos ecsettel (hol egy kényelmetlen tonettszéken, hol a bevetetlen franciaágyon, örökké meztelenül) a bennem dolgozni vágyó életerőt lehűtő álmokról egy Perverz, Inkompetens Sarlatán parancsára próbálom kipiszkálni magamból a pontosabbnál pontosabb mondatokat, miközben az álmok tulajdonosaként tudom, nincs olyan, hogy pontos. Olyan meg pláne nincs, hogy túppontos. Csak pettyek vannak, kezelések és tiszta színekkel való festés. Meg Kuku, Kuku, Kuku. Aki jön, nyomul, veri az ajtót, és véget vet a sziesztának.

(A szövegben idézetek szerepelnek Hárs Éva Rippl-Rónai: Park aktokkal című képelemzéséből.)